

51. Doelomschrijving stichting richtsnoer voor het bestuur

E.R. HELDER

Het doel van een stichting is het richtsnoer voor het handelen van het bestuur en voor de beoordeling van dat bestuurlijk handelen. De doelomschrijving dient daarom niet slechts te bestaan uit een beschrijving van activiteiten. De statuten moeten het achterliggende oogmerk expliciet vermelden.

Op 24 juli 2019 heeft de Voorzieningenrechter in de Rechtbank Limburg een uitspraak gedaan inzake een vordering van een certificaathouder van een bv (ECLI:NL:RBLIM:2019:6873). De certificaathouder eiste dat het bestuur van de Stichting Administratiekantoor zou meewerken aan decertificering van de aandelen. De certificaathouder was houder van alle geplaatste certificaten van alle geplaatste aandelen van de vennootschap. Zij meende dat het bestuur onder die omstandigheid verplicht was om mee te werken aan decertificering op haar verzoek. Zij beriep zich op art. 9 lid 1 van de statuten van de Stichting Administratiekantoor. Dat luidde: *‘Slechts het bestuur van de stichting kan tot gehele of gedeeltelijke decertificering van de aandelen besluiten. Certificaathouders kunnen geen decertificering van de aandelen verlangen, tenzij: -alle certificaten van aandelen worden gehouden door één persoon, of -de stichting wordt ontbonden.’*

In navolging van Hof Amsterdam 27 juli 2018 (ECLI:NL:GHAMS:2018:2640) overwoog de voorzieningenrechter dat het stichtingsbestuur onder alle omstandigheden een eigen afweging dient te maken (zie S.B. Garcia Nelen, ‘Geen decertificering op verzoek van de enig certificaathouder’ *JBN* 2019, nr. 14). Daarbij dient het eigen belang van de stichting leidend te zijn. Dat eigen belang van de stichting vloeit voort uit de doelstelling, zoals die in de statuten is opgenomen.

Hier stuitte de rechter evenwel op een probleem. De statuten van de Stichting Administratiekantoor bevatten weliswaar een artikel dat kennelijk beoogde het doel van de stichting te omschrijven, maar de inhoud van dat artikel beschreef slechts activiteiten en werkzaamheden. De rechter miste een beschrijving van het doel waarop die activi-

teiten en werkzaamheden gericht zouden moeten zijn. Het bestuur stelde dat de Stichting Administratiekantoor zich diende te richten op de continuïteit van de (gecertificeerde) onderneming. Voor ondernemingsrechtjuristen klinkt dat wellicht aannemelijk, de statuten boden in dit geval geen steun voor dat standpunt.

In uiteenlopende verbanden krijg ik met enige regelmaat statuten onder ogen die aan hetzelfde euvel lijden. Een artikel in de statuten (meestal art. 2 of art. 3) begint met de woorden ‘Het doel van de stichting is ...’ en wat er volgt is een beschrijving van activiteiten. Dit is enerzijds niet heel verwonderlijk, want de aanleiding om een stichting in het leven te roepen is meestal het voornemen of de mogelijkheid om bepaalde activiteiten te gaan ontplooiën. De oprichters zijn op zo’n moment gefocust op de werkzaamheden. Om een paar voorbeelden te noemen: het organiseren van reizen, het verzorgen van opleidingen, het restaureren van oldtimers, dat zijn geen doelen op zichzelf. Het zijn activiteiten met een achterliggende gedachte, bijvoorbeeld het bevorderen van bepaalde kennis of het behoud van bepaald erfgoed. Om de bestaansreden van de rechtspersoon vast te kunnen stellen, wat essentieel is voor het bestuursbeleid, is het noodzakelijk dat die achterliggende gedachte als doelstelling expliciet gemaakt wordt in de statuten. Hier ligt een taak voor de notaris. Ik zou het overigens niet alleen een taak van de notaris willen noemen. Het is ook een kans om één van de meerwaarden van de notariële tussenkomst zichtbaar te maken.

Over de auteur

Helder, E.R.

Universitair docent aan het Molengraaff Instituut voor privaatrecht, Universiteit Utrecht.